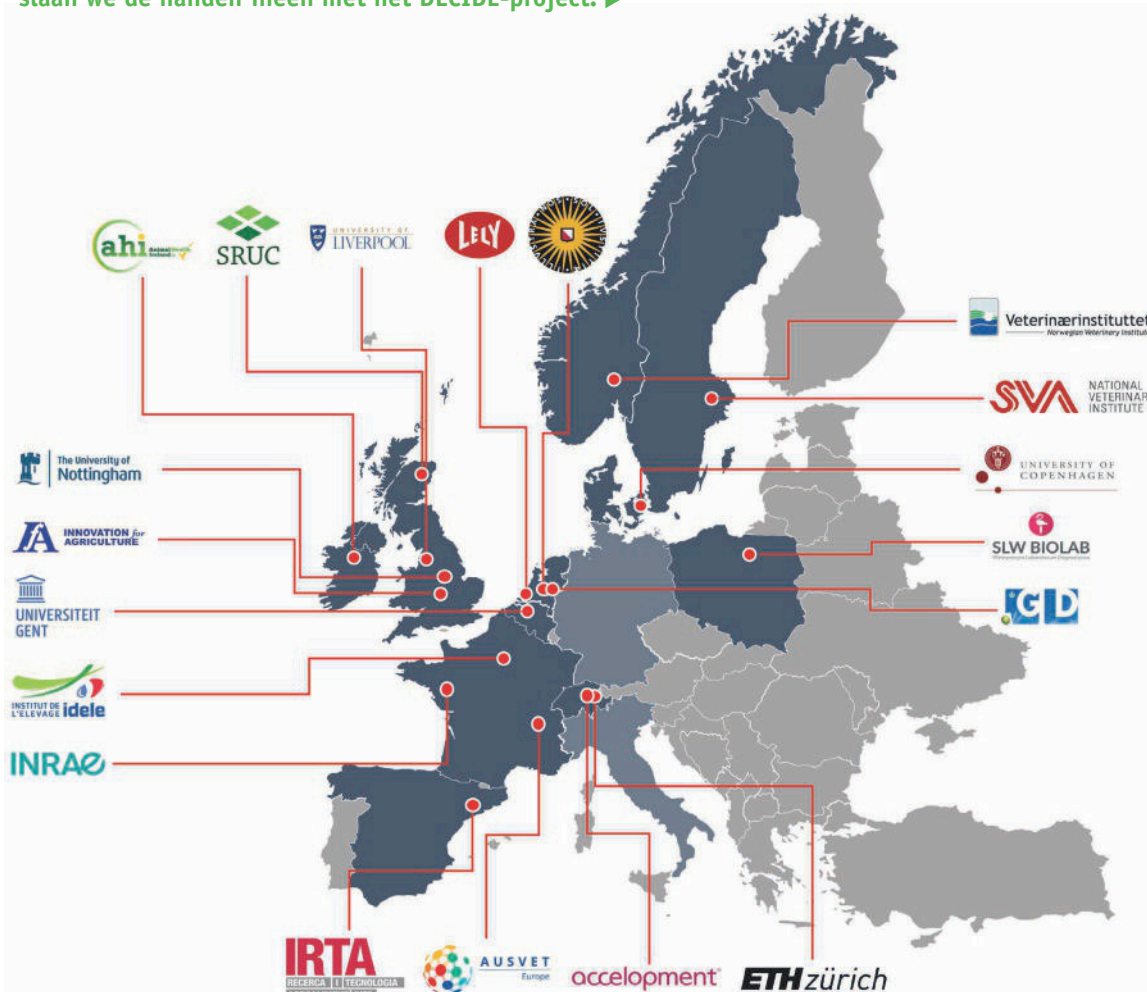

EUROPESE LANDEN SLAAN HANDEN INEEN MET DECIDE-PROJECT

Data inzetten voor verder verbeteren varkensgezondheid

Wetgeving beschrijft de controle en bestrijding van slechts enkele dierziekten, op Europees en nationaal niveau. Zo staan bijvoorbeeld Afrikaanse en klassieke varkenspest, PRRSv en mond-en-klauwzeer wel beschreven, terwijl overheden voor App en Mycoplasma niets hebben vastliggen. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat ook deze ziekten worden aangepakt? Daarvoor slaan we de handen ineen met het DECIDE-project. ►

Behoeften

varkensdierenarts

GD heeft interviews gehouden met varkensdierenartsen om te achterhalen welke behoeften zij hebben en welke kansen zij zien om meer of andere gezondheidsdata te ontsluiten die beslissingen over gezondheid op het varkensbedrijf kunnen verbeteren. Uit deze interviews werd duidelijk dat dierenartsen vaak wel inzicht krijgen in bijvoorbeeld slachtdata van vleesvarkens per periode (per kwartaal of jaar), maar zelden tot nooit inzicht in de variatie tussen afdelingen of rondes. Tevens bleek dat data vaak niet real-time of snel in een goed overzicht beschikbaar zijn voor dierenartsen. Uit de discussies worden een aantal aanbevelingen gefilterd voor toekomstige dataproviders/dashboard-ontwikkelaars.

In het 'Europese Horizon 2020 DECIDE-project' ontwikkelen we nieuwe datatools voor een betere beheersing van de ziekten waarvoor de bestrijding niet wettelijk geregeld is. De focus van het project ligt op jonge dieren: biggen, kalveren, vleeskuikens en zalm in de aquacultuur. GD werkt vanuit meerdere diersectoren mee aan het DECIDE-project.

Data de sleutel

App en Mycoplasma komen op het merendeel van de varkensbedrijven voor. Die ziekten beïnvloeden wel de diergezondheid en kennen bijkomende kosten door beheers- en controlemaatregelen. Een beter gebruik, uitwisseling en combinatie van bestaande data kan bijdragen aan een betere ziektebeheersing. Dit is dan ook het uitgangspunt van het DECIDE-project.

Pilot-dashboard

In DECIDE worden verschillende voorbeelddashboards ontwikkeld waarbij bestaande data worden gecombineerd. In Spanje ontwikkelen ze een dashboard voor naleving van hygiënerichtlijnen en een dashboard voor klimaatmetingen in relatie tot slachtdata. In Ierland wordt gekeken naar dashboards voor welzijnsparementen en bioveiligheid. In Nederland ontwikkelt GD, in samenwerking met Vion, een concept-dashboard op data van een handvol bedrijven die het interessant vinden om mee te denken. In dit dashboard ligt de focus op longaanomeningen. Er wordt een combinatie gemaakt tussen de resultaten van laboratoriumdiagnostiek en relevante karkas- en orgaanafwijkingen uit het slachthuis. De conceptdashboards worden daarna voorgelegd aan experts en dierenartsen uit de focusgroep met de vraag of de weergave van dergelijke informatie aanvullende waarde heeft en aansluit bij hun behoefte.

Binnen de verschillende diersectoren zijn veel en diverse data beschikbaar. Deze zijn belangrijk bij een betere beheersing van ziekten. Op bedrijfsniveau zijn er data over bijvoorbeeld dekken en werpen, het aantal geboren biggen, de uitval en vaccin- en medicijngebruik. Nieuwe sensortechnieken kunnen deze data verrijken, zoals metingen van het klimaat, hoestfrequentie of drinkwateropname.

De real-time-toepassing van deze gecombineerde data staat nog in de kinderschoenen. In diagnostische laboratoria worden uitslagen op bedrijfsniveau opgeslagen en individueel teruggekoppeld aan bedrijven en in enkele gevallen voor monitoringsdoel-einden op nationaal niveau geanalyseerd. Slachterijen verzamelen data over gewicht, karkaskwaliteit en afwijkingen en koppelen die terug aan veehouders. De slachthuis- en diagnostiekdata worden nog niet routinematig, real-time en systematisch gecombineerd en geanalyseerd voor het verbeteren van de diergezondheid.

Relatie tussen slachthuisdata en laboratoriumdiagnostiek

Parallel aan de dashboard-ontwikkeling kijken GD, UU en Vion naar de relatie tussen slachtlijnbevindingen, uitslagen van laboratoriumtesten en zogenaamde 'open source data', zoals data van het KNMI over het weer. In deze verkennende studie op strikt geanonimiseerde data wordt onder andere onderzocht of de voor de hand liggende seizoensinvloeden die dierenartsen en veehouders vaak melden op basis van waarnemingen in de stal, ook zichtbaar en voorspelbaar te maken zijn met de verschillende data. Deze pilot heeft ook tot doel om te verkennen welke technische stappen er nodig zijn om de data te koppelen voor de toekomst.

Samen werken, samen leren

Het vijfjarige DECIDE-project startte in 2021 en daarin zijn GD, de Universiteit Utrecht (UU) en Lely de Nederlandse partners, met Vion als onderaannemer. GD is betrokken bij enkele activiteiten, waaronder discussiegroepen met varkensdierenartsen, de ontwikkeling van data-dashboards en de verkenning van de waarde van het combineren van lab- en slachtdata (zie kaders). Binnen DECIDE onderzoeken negentien onderzoeksinstituten en private partijen uit elf Europese landen hoe data beter kunnen worden ingezet. Hoe gebruik en combinatie van bestaande data tot betere beslissingen kunnen leiden om uiteindelijk de diergezondheid te verbeteren. Er worden data-gestuurde tools ontwikkeld die moeten leiden tot vroege signalering van diergezondheidsproblemen op bedrijfs- of regionaal niveau, met een duidelijk handelingsperspectief. Daarnaast wordt de impact van enkele endemische varkensziekten op economisch vlak en dierenwelzijn onderzocht.

In de loop van het project worden nieuwe resultaten onder andere via *Varken* gecommuniceerd. ■

Deelname enquête

Graag nodigen wij je uit om deel te nemen aan bijgaande enquête voor varkenshouders. Deze enquête heeft tot doel om huidige gebruik van data en behoefte van databenutting te peilen onder varkenshouders in verschillende landen. De enquête is in het Nederlands en het invullen ervan duurt ongeveer 15 minuten. De gegevens worden vertrouwelijk en anoniem verwerkt. Je kunt deelnemen aan deze enquête via bijgaande QR-code.

Alvast hartelijk dank!

DOE DE ENQUÊTE

